

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 328

Warszawa, 18 marca 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Pawła Olszewskiego.

(-) Zbigniew Chlebowski; (-) Zdzisław Czucha; (-) Leszek Deptuła;
(-) Grzegorz Dolniak; (-) Zenon Durka; (-) Janusz Dziecioł; (-) Magdalena Gąsior-Marek; (-) Jarosław Gowin; (-) Eugeniusz Grzeszczak; (-) Iwona Guzowska; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Jarosław Kalinowski;
(-) Włodzimierz Karpiński; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Domicela Kopaczewska; (-) Agnieszka Kozłowska-Rajewicz;
(-) Adam Krzyśków; (-) Krzysztof Lisek; (-) Jan Łopata; (-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Tadeusz Naguszewski; (-) Sławomir Neumann;
(-) Mirosława Nykiel; (-) Paweł Olszewski; (-) Maciej Orzechowski;
(-) Andrzej Pałys; (-) Janusz Piechociński; (-) Józef Racki; (-) Stanisław Rakoczy; (-) Sławomir Rybicki; (-) Marek Sawicki; (-) Tadeusz Sławecki;
(-) Bożena Sławiak; (-) Aleksander Sopliński; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk;
(-) Michał Szczerba; (-) Bożena Szydłowska; (-) Irena Tomaszak-Zesiuk;
(-) Stanisław Witaszczyk; (-) Wiesław Woda; (-) Edward Wojtas;
(-) Renata Zaremba; (-) Ryszard Zawadzki; (-) Marek Zieliński; (-) Józef Zych; (-) Stanisław Żelichowski.

UZASADNIENIE

Przedłożony projekt ustawy zmierza do wypełnienia luki w przepisach ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym, które to przepisy nie regulowały do tej pory zagadnienia zarządzania referendum ogólnokrajowego w sytuacji, w której Sejm nie zdołał uchwalić, w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji, ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej.

Do kwestii tej odniósł się Trybunał Konstytucyjny, stwierdzając w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2003 r. (sygn. akt K 11/03), iż „dopuszczalna jest interpretacja art. 90 przyjmująca, że w przypadku nie uchwalenia ustawy upoważniającej Prezydenta do ratyfikacji umowy określonej w art. 90 ust. 1 Konstytucji z powodu nie uzyskania kwalifikowanej większości głosów możliwe jest podjęcie przez Sejm kolejnej uchwały o wyborze trybu referendalnego i przekazanie rozstrzygnięcia („zgody”) zagadnienia upoważnienia do ratyfikacji suwerenowi działającemu bezpośrednio. Przekazanie rozstrzygnięcia bezpośrednio suwerenowi dla podjęcia wiążącej decyzji byłoby wyrazem realizacji zasady suwerenności Narodu w sytuacji, w której parlament nie może podjąć konstytucyjnie określonego rozstrzygnięcia przedmiotu procedury ratyfikacyjnej. Art. 90 Konstytucji zawiera w swojej konstrukcji mechanizm swoistej „rezerwowej” procedury w przypadku, gdy przy zastosowaniu wybranego (pierwotnie) przez Sejm trybu nie doszło do wyrażenia rozstrzygającego stanowiska przez podmiot uprawniony do wyrażenia zgody na dokonanie ratyfikacji umowy. „Rezerwowy” charakter alternatywnego trybu na wypadek nierozstrzygającego efektu zastosowania wybranego trybu upoważnienia do ratyfikacji jest pochodną założenia, że Konstytucja nie może zakładać powstania sytuacji pata konstytucyjnego. Byłaby to sytuacja nie do zaakceptowania z punktu widzenia porządku konstytucyjnego i gdyby zaistniała, wówczas konieczne byłoby dokonanie stosownych zmian Konstytucji”.

W związku z powyższym projekt ustawy zakłada możliwość ponownego podjęcia uchwały o wyborze trybu wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej w sytuacji, w której Sejm nie zdołał uchwalić, w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji, ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej. Tak więc możliwy jest zarówno powrót do drogi ustawowego wyrażenia zgody na ratyfikację, jak również przyjęcie drogi referendalnej w tej kwestii.

Przepis przejściowy art. 2 ma na celu przesądzenie, iż nowelizowane przepisy będą miały zastosowanie w przypadku nieuchwalenia ustawy obecnie rozpatrywanej w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji.

Przepis art. 3 wprowadza standardowy okres *vacatio legis*.

Projekt nie pociąga za sobą bezpośrednich skutków finansowych i obciążenia dla budżetu państwa.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 marca 2008 r.

BAS – WAEM – 750/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o
zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zgodnie z projektem w przypadku nieuchwalenia, w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji, ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej, Sejm może podjąć uchwałę o wyborze trybu wyrażenia zgody na ratyfikację takiej umowy.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień objętych projektem ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, referendum

Warszawa, 19 marca 2008 r.

BAS – WAEM – 751/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie czy projekt ustawy o zmianie ustawy o referendum
ogólnokrajowym jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507, ze zmianami). Zgodnie z projektem w przypadku nieuchwalenia, w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji, ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej, Sejm może podjąć uchwałę o wyborze trybu wyrażenia zgody na ratyfikację takiej umowy.

Projekt ustawy nie jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, referendum